

باسمه تعالی

سؤالات امتحان درس فارسی ۱		رشته: ریاضی و فیزیک	ساعت شروع: ۱۱ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحات: ۲	تاریخ امتحان: ۲۹ / ۰۸ / ۱۴۰۰	مدت امتحان: ۴۵ دقیقه
طراح: حسینی آزاد		آزمون میان نوبت فصل اول و دوم (ستایش، درس یکم، دوم، سوم و پنجم)		
ردیف	سؤالات			نمره
قلمرو زبانی (۳/۵ نمره)				
۱	معنی هر یک از واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) تویی <u>رزاق</u> هر پیدا و پنهان ب) در آگیری سه ماهی بود؛ دو <u>حازم</u> ، یکی عاجز. ج) ای مفتخر به <u>طالع</u> مسعود خویشان د) هر که داد از خویشان دهد، از داور <u>مستغنی</u> است.			۱
۰/۵	در هر یک از موارد زیر، یک نادرستی املایی بیابید و شکل درستش را بنویسید. الف) خونت با خون بهایت حقیقت در یک تراز ایستاد و عظمت، ضامن دوام جهان شد. ب) خاست کزان ورطه قدم در کشد / خویشان از حادثه برتر کشد			۲
۰/۵	در هر یک از موارد زیر، نقش دستوری قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) <u>گشت یکی چشمه</u> ز سنگی جدا / غلغله زن، چهره نما، تیزپا ب) عامل شهری به <u>خلیفه</u> نبشت که دیوار شهر خراب شده است.			۳
۰/۵	با توجه به متن زیر، به سوالات پاسخ دهید. «بر تالابی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می آشامانی - هر کس را که تشنه شهادت است. -» الف) یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. ب) تعداد جملات عبارت بالا را مشخص کنید.			۴
۰/۵	در کدام مورد از موارد زیر، حذف فعل صورت گرفته است؟ نوع آن را بنویسید. الف) گل به همه رنگ و برازندگی / می کند از پر تو من زندگی ب) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف			۵
۰/۵	تفاوت معنایی فعل «گشت» را در موارد زیر توضیح دهید. الف) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید ب) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد			۶
قلمرو ادبی (۲ نمره)				
۰/۵	نام صاحب هر اثر را در مقابل آن بنویسید. الف) قابوس نامه: (ب) الهی نامه:			۷

۰/۲۵	در بیت زیر، یک مجاز بیابید و معنی مجازی آن را بنویسید. الف) به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک	۸
۰/۲۵	یک آرایه ادبی در شعر زیر بیابید. «صداقت، شیرین ترین لبخند بر لبان اراده توست.»	۹
۰/۵	در هر یک از موارد زیر، یک استعاره بیابید. الف) زین کاروانسرای بسی کاروان گذشت / ناچار، کاروان شما نیز بگذرد ب) قطره باران که در افتد به خاک / زو بدمد بس گهر تابناک	۱۰
۰/۵	بیت زیر، آرایه حسن تعلیل دارد؛ موضوع و علت شاعرانه آن را شرح دهید. «هزار پیرهن از شوق می کند پاره / به گوش غنچه چو بانگ هزار می آید»	۱۱
قلمرو فکری (۴/۵ نمره)		
معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		۱۲
۰/۷۵	در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری؟	الف
۰/۷۵	ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد	ب
۰/۷۵	عاقل در دفع مکاید دشمن، تأخیر صواب نبیند.	ج
۰/۲۵	اندر همه کاری داد از خویشتن بده.	د
به پرسش های مربوط به درک مطلب پاسخ مناسب دهید.		
۰/۲۵	در مصراع زیر، منظور از «خندان بودن گل» چیست؟ «گل از شوق تو خندان در بهار است»	۱۳
۰/۵	در موارد زیر، منظور از قسمت های مشخص شده چیست؟ الف) بزرگان به هر حق و باطلی از جای نشوند. ب) بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش <u>بنگردی</u> .	۱۴
۰/۵	شاعر در شعر زیر، بر چه موضوعی تأکید دارد؟ «چندان تناوری و بلند/ که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد.»	۱۵
۰/۷۵	با توجه به دو بیت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. «بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد» «بر تیر جورتان ز تحمل صبر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد» الف) در بیت نخست، واژه های مشخص شده در چه مفهومی به کار رفته اند؟ ب) پیام کلی بیت دوم را بنویسید.	۱۶
۱۰	فرجامتان نیک	جمع نمره